

ACC. N:R. M. 7881:1-14.

Landskap: Småland Upptecknat av: Edith Österlund
Härad: Västbo Adress: Bot 5, Hüllerstorp
Socken: Kulltorp Berättat av: Emma Österlund
Uppteckningsår: 1941. Född år 1862 i Kulltorp

Färdi genom "bönemän" (kvinnliga).

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. M. 7881 '7
Landskap: *Småland* Upptecknat av: *Edith Jäkelund*
Härad: *Västbo* Adress: *Box 5, Skillestorp*
Socken: *Kullstorp* Berättat av: *Emma Jäkelund*
Uppteckningsår: *1941* Född år *1862* i *Kullstorp.*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7 Den gamla tiden var
severad helt olika bland
alltingen gent emot nu.
Och i minnet då det gällde
fästfolk och äktenskap
eller tillämnade äkten-
skap. Det blev många ro-
liga stunder för respektive
frälsare innan de fäst
barnen bortgifva och där-
skild de som ~~bor~~ och kom-
iskt välbesutta. Dess
tråkigt endast på att deras
barn skulle få en vaka vaka

Skriv endast på denna sida!

som var likställd med
'vurgen' beträffade

Taken var den att förlora
na gärna ville utse den
levande sonhuskenningen.
Barnen voro inte biträdda
att sköta giftermålsangelig-
heter om det rätt var
deras egen.

På många frakter var
det därför vanligt med s. k.
bonemän. I vissa frakter
fanns inga sådana av
maskulint slag. Det var
det kvinnliga sådana
som anlätades för detta
värb. Det fanns flera att
välja på som t. ex. prime-

Hina, Britta i Fattigstugan
(= Fattigstugan) Anita-Hina
på Lullänga m. fl. huse-
Hina som var född i
Gussjö i mitten av 1840-
talet hade dock det allra
bästa ryktet som "Gösa-
kvinna". Hon gick sällan
hem med offerrättat in-
ende. Hon kunde lägga
sina ord så pass väl
att alla parter blev
nöjda och hos de nygifta
vars äktenskap hon gästade
de var hon alltid en
både kär och välkommen
gäst icke blott i början
fröresten utan ofta i decen-

nicer framåt.
Fridare - Hmna passade
verkligen in sitt yrke.
Hon kunde spela på
alla register, så att
saga Heland då hon
gick i friararende åt
Majon som var starkt
religiös, då var hon så
Buds värlig. Fr på sin
den där för passande min-
en, hade sitt ansikte i
grupa veck och fram-
klade sina armbanden i
kristliga ordalag, så att
det blev en på husfolket
då hon var skickad i
friararende. Var det så

att hon gick ärenda åt
de mest världsligt sinne-
de framkall hon med
förbikt på varje ord hon
förmådde detta folk var
vars hon ämnade tråda
i benstol eller hur myc-
ket det fanns i huset av
både väknader och hus-
geråd. Säkert hur gott man
hade om mest hur många
kreatur man slaktade her
per är för huskallet o. s. v.
Allt i den stil som det
passade husfolket. Finne-
stina var så pass knepig
att hon vände kappan efter
runden, så att säga, hon

kände sig för unga vilket
som man likade, fast.

År 1879 på hösten skie-
kade Anders-Bustaf Peters-
son i Hensgård, Östergöt-
län till Totarp, Småland
i friarånden på kom-
plato. Han var då 44 år
och föräldraerna ansågo
att han kunde väga gå.
Då han nu var kommen
till så pass ålder. Han
hade sett en flicka som
hette Lena och hon var
hemma i Totarp och han
kunde inte glömma henne.
Hon var både ung och vacker
och god. Blott 22 år var hon

och det menade han var
en alldeles passande äldre
friare - kvinna blev riktigt
förflyjd med både mak
och dyck i fensgärd
innan hon gav sig i väg
till Totarp. Vägen dit
var drygt en mil och
 därfri behövde hon vara
vakt makts om hon skulle
oka gå fram och till-
baka på dyen. Hon gick
och kom i god tid på
dyen till Totarp. Ty
friare - kvinna kände till alla
vigar där som unga vingar
danns i "fassanörerna",
som man brukade säga.

Ånåål, minne - färdkom
mitt i dagen till ut och
ställe. Utstälde sitt
ärende och blev väl
emottagen av det äldre
folket. Ja, denne under-
värde och gudfruktige
man, kände de till och
hans föräldrar var av de
burghus i socknen, det
hade de sig också bekant
och den gamla god-
sinade Klaras ögon
strålade så vackert. Både
föräldrarna och Klara
lät joista att Anders-
Gustaf var mer än väl-
kommen som minne i

ACC. N:R. M. 7881:9

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

gåenden. På fripligades
Friare - Hunk med mat
och dryck och så vände
hon åter till Österby
men ligger och berättar
de glada händelser för så-
väl Anders - Gustaf som
hans föräldrar. På snart
Anders - Gustaf kunde begär
han sig i väg till Totarp
och friade och det blev
ja med detsamma. På
morgons klara att kisa
på i Jästmannens hem
vilket hon också gjorde och
år 1880 firades bröllop mellan
dessa kombakterier. Men
långt förr hade Friare -

Hina av den förälsade
gästmannen, erhållit
ett fint kostlyd med
tusende välbehållelser för
att hon hjälpte honom
så han fick klara sig.
Hina var de unga makar
was mest kärlek
gäst, ty detta äktenskap
har vällyst lyckligt,
detta allt.

Britta i Fattigstugan
som var ute i friarens
de samma kort, så en
rik bonddotter, från Långsjö
hade samre till. Hon
kom till Bolet i Österby
med hund till Emanuel Peter-

lund, men han tackade
nackande.

Det var det så vanligt att
ungarna skickade några
v. färsarende, men denna
bruddotter ansåg väl att
hon kunde tillåta sig den-
na frihet, då hon sågde
bort från att gräma
sig i boet, förutom allt
av musik, linne och
sångkläder som komme
att följa med hemgiften.
Hon såg dock Britta åter-
vända med ett blekkt
ansikte från den manlige
kärlekens som bruddottern
i Kävsjö så högt beundrade.

Britta i Tattijstungen
var född 1817 och var
syster till kyrkvärd Lenn-
Dahl i Åkersby. Dessa var
födda i Tröstarp, Kullarp
men Britta var ogift och
hade kommit att bli hem-
makare i Långs på
grund av att hon följt
sina i socknen i sin äldsta
tid.

1887 dog Anders-Eustaf
i Tröstarp och Lena blev
änka. Då det gått ett
par år skickade Lena
Marta-Lena i Kullarp till
Tröstarp till Lenn-Dahls
ärendes. Besöket gällde

Per-Akns i Björsgården
vilken genom Märta-Hins
vackra tal och även
genom Klaras fröjinder
sade ja. Han begär sig snart
nog till hemgården och
år 1890 ingick Klara nytt
äktenskap med honom som
make. Då fick Märta-Hins
som belöning ett ridred-
igt hemvänt kläde vilket
hon tacksamt tog emot.
Klara hade inte så god
färd att ge så mycket den-
na gång. Hon hade nämlig-
en för ofrisörda barn
som hon måste tänka
på, o. s. v. Märta-Hins var

gattig kon var inte van
vid några stora gåvor.

Det gavs till och med
ungbarn som själva
gick ut på friskshat.
Det tillgick så att de
uppsökte föräldrarna till
den man de gattat tycke
till, berättade fri dessa om
mycket pengar de kunde
få i lön och om hur duk-
tiga de var i arbete o. s. v.

Dessa frierier blevo
ofta misslyckade och
blev resultatet mestadels
negativt och det var ju
så underligt heller.
Ja, så ungefär tillgick det
vid frierier i gamla tider...